

РЕШЕНИЕ

№ 3107

гр. София, 09.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,
в публично заседание на 20.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **7437** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба, предявена от С. А. Д., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], блок 9, вх. Б, ет. 4, ап. 29, срещу Министерството на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица],

С исковата молба се претендира обезщетение за имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи и претърпени загуби, както и неимуществени вреди, всичките ведно със законната лихва, както и законната лихва върху присъдените суми за обезщетение до окончателното им изплащане.

Претенцията за имуществени вреди е за това, че когато е бил командирован на мироопазваща мисия в К.:

- е бил в неплатен отпуск и не е получавал трудово възнаграждение за периода 28.08.2006г – 09.10.2008г.

- стойността на вещеве доволствие (униформено облекло), което не е получавал за 2007г.

Претенцията за неимуществени вреди, изразяващи се в професионално и житейско неудовлетворение, чувство на срам и ошетеност, подронен авторитет пред колеги от международни полицейски мисии, накърнено човешко достойнство и граждански права, психически стрес и безпокойство, следствие действията на министъра на вътрешните работи.

Претенцията за законната лихва е за периода от 18.09.2019г. – датата на влизане в

сила Решение № 186/2017г. на КЗД до 27.07.2021г. – датата на завеждане на исковата молба, както и от завеждането на исковата молба до окончателното изплащане на сумите.

Претендираните вреди произтичат от осъществена от министъра на вътрешните работи спрямо него пряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 2, и чл. 6 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДиск) установена с Решение № 186/07.06.2017г. на КЗД по преписка № 84/2009г., потвърдено с Решение № 5989/24.10.2017г. по адм. д. № 8167/2017г. на АССГ и оставено в сила с Решение № 12411/18.09.2019г. по адм. д. № 725/2018г. на ВАС.

Размерът на вредите уточнен следствие допуснато изменение на иска (л. 210) в о.с.з. от 20.04.2022г. както следва:

- за претърпени имуществени вреди 29394,93 лв. представляващи неизплатени трудови възнаграждения за периода от 28.08.2006г. до 09.10.2008г.;
- иск по чл. 86 от ЗЗД за законна лихва върху сумата 29394,93 лв. в размер на 5536,11 лв. за периода от 18.09.2019г. до 27.07.2021г.;
- 400 лв., представляващи неизплатени суми за вещеве доволствие за 2007г.
- 75,44 лв., законната лихва, начислена върху сумата от 400 лв. за периода от 18.09.2019г. до 27.07.2021г.;
- неимуществени вреди в размер на 5000 лв.;
- 943,06 лв., представляваща законната лихва върху сумата от 5000 лв. за периода от 18.09.2019г. до 27.07.2021г.;
- законната лихва, начислена върху присъденото обезщетение от датата на завеждането на исковата молба 27.07.2021г. до окончателно изплащане на главницата; Иска се още ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца и направените по делото разноски, включително и адвокатско възнаграждение за процесуалния представител.

Исковите претенции на С. А. Д. срещу Министерство на вътрешните работи се основават на твърдението, че като държавен служител от Министерство на вътрешните работи, за периода от 28.08.2006 г. до 31.10.2008г. ищецът е командирован за участие като полицейски наблюдател в Мисията на ООН в К. /UNIMIK/, като със заповед на Министъра на вътрешните работи рег. № К-1982 от 17.08.2006г. е назначен на същата длъжност в рамките на притежаваната категория по щат "Мисии на международни организации" при НС "Полиция" - МВР, разрешен му е неплатен отпуск, считано от датата на заминаване. След завръщането на ищецът от мисия е преназначен в Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“.

Твърди се, че министърът на вътрешните работи, вследствие на осъществена пряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 2 и чл. 6 от ЗЗДискр., установена с влязло в сила Решение № 186/07.06.2017г. по пр. № 84/2009г. на КЗД, поправено с Решение № 203/30.06.2017г. на КЗД, в качеството си на орган по назначаване, е осъществил спрямо ищеца по-неблагоприятно третиране в сравнение с държавните служители на същото ведомство на работа в Република България чрез лишаване от заплащане на възнаграждение, вещеве доволствие и изплащане на осигурителни вноски за пенсия в намален размер е причинил на ищеца неимуществени вреди, изразяващи се в професионално и житейско неудовлетворение, чувство на срам и ощетеност, подронен авторитет пред колегите от международната полицейска мисия, накърнено човешко достойнство и граждански права, психически стрес и безпокойство в размер на 5000 лв.

Твърди се, че министърът на вътрешните работи, е причинил на ищеца и

имуществени вреди - преки загуби - 400 лв. произтичащи от осъществена пряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 2 и чл. 6 от ЗЗДискр., който в качеството си на орган по назначаване е осъществил спрямо ищеца по-неблагоприятно третиране в сравнение с държавните служители на същото ведомство на работа в Република България. В тази връзка се сочи, че за 2007г. ищецът не е осигуряван с вещеве доволствие или парична равностойност в структурите на МВР. Размерът на вещевото оборудване съгласно чл. 204, ал.2 от ЗМВР /в редакцията му за процесния период/ на държавните служители в МВР се осигурява работно и униформено облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, а на неносещите униформа – левовата равностойност на униформеното облекло. Съгласно чл. 204, ал. 6 от ЗМВР /в редакцията му за процесния период/ условията и редът се определят ежегодно със заповед на Министъра на вътрешните работи. Като въпреки издадените заповеди – МЗ № Из-829/10.05.2007г. /изменена и допълнена със заповед МЗ № Из-579/08.04.2008г. на Министъра на вътрешните работи, за периода на участието на ищецът в международната мисия в К., не е била осигурена левовата равностойност за униформено облекло като вещеве доволствие, в размер на общо 400 лв.

Министърът на вътрешните работи е причинил на ищеца и имуществени вреди - пропуснати ползи, произтичащи от осъществена пряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 2 и чл. 6 от ЗЗДискр, който в качеството си на орган по назначаване е осъществил спрямо ищеца по-неблагоприятно третиране в сравнение с държавните служители на същото ведомство на работа в Република България чрез лишаване от заплащане на дължимото му трудово възнаграждение за периода на командироване в мисията на ООН в К. /от 28.08.2006г. до 31.10.2008г./.

С тези именно съображения са обосновани исковите претенции на ищеца за претърпени имуществени и неимуществени вреди, пряка последица от дискриминацията в подробно описаните по-горе размери, ведно със законната лихва от началото на незаконосъобразните действия до окончателното изплащане на посочените суми.

Отговорникът, Министерството на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител счита предявените от ищеца искови претенции за недопустими, неоснователни и недоказани, като оспорва същите както по основание така и по размер. Формулира претенция за погасяване по давност на исковете. Подробни съображения излага в отговора на исквата молба. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност и доказана по размер и основание искова претенция.

Административен съд – [населено място], в настоящия състав, като прецени процесуалните предпоставки за допустимост на предявените искове, прие за установено следното:

Исковата претенция е с правно основание чл. 74, ал. 2 от ЗЗДискр., като в контекста на действащата нормативна уредба, приложението на чл. 74 от ЗЗДискр. е обусловено от приключило административно производство по реда на Раздел I, Глава IV от ЗЗДискр. пред компетентен административен орган а именно Комисията за защита от дискриминация /КЗД/. В рамките на същото производство, с влязъл в сила административен акт по чл. 65 е установен правопораждащият правото на обезщетение акт на дискриминация, тоест задължителна процесуална предпоставка за допустимостта на този иск е наличието на приключило пред Комисията за защита от

дискриминация административно производство по Раздел I, Глава IV от ЗЗДискр. Съгласно чл. 74, ал. 2 ЗЗДискр., в случаите, когато вредите са причинени от незаконни актове, действия или бездействия на държавни органи и длъжностни лица, искът за обезщетение се предявява по реда на Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани /ЗОДОВ/. В тази хипотеза компетентните административни съдилища взимат под внимание съществуването на вреди в причинно-следствена връзка с установен от КЗД, като специализиран административен орган, акт на дискриминация. По аргумент от чл. 1, ал. 2 ЗОДОВ, исковете по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ се разглеждат по реда, установен в АПК. В същият смисъл е предписанието на чл. 203 АПК, според който исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица се разглеждат по реда на глава XI "Производства за обезщетения" от АПК.

Отговорността на държавата по чл. 1 ЗОДОВ е безвиновна, обективна отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от чужди незаконни действия или бездействия при и по повод изпълнение на административна дейност, поради което чл. 7, ал. 1 от ЗОДОВ указва, че искът за обезщетение се предявява срещу органите по чл. 1, ал. 1, от чийто незаконни актове, действия и бездействия са причинени вредите. Съгласно чл. 205 АПК пък е посочено, че искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Следователно, пасивно легитимиран ответник по исковете за обезщетение е юридическото лице, с което съответното длъжностно лице - пряк причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. В този смисъл е и т. 6 от ТР № 3/2004 г. на ВКС по т. гр д. № 3/2004 г., ОСГК. В настоящия случай такова юридическо лице е Министерството на вътрешните работи, съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за министерството на вътрешните работи, като исковете за обезщетение срещу това юридическо лице, са насочени срещу надлежния ответник, притежаващ самостоятелна правосубектност.

При така изложените съображения настоящият състав на съда намира, че исковите претенции са процесуално ДОПУСТИМИ, като предявени от активно легитимирано лице, притежаващо правен интерес, с оглед фактическите твърдения, че е претърпял имуществени и неимуществени вреди, вследствие на допуснати по отношение на него дискриминационни действия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от ЗЗДискр.

По отношение на възражението на ответника за давност, съдът съобрази следното:

Според § 1 от ЗР на ЗОДОВ за неуредените в този закон въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони. След като в ЗОДОВ не е предвиден срок за предявяване на исковете, то следва да намери приложение общата погасителна давност по разпоредбата на чл. 110 от ЗЗД. С изтичането на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Давността започва да тече от момента в който вземането е станало изискуемо, като в случая на неправомерно увреждане, от прекратяване на увреждащите действия или от момента на прекратяване на фактическото състояние, когато увреждането е следствие от бездействие. В този смисъл и Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК според което обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по

обезщетяване на вредите. От така определените моменти на изискуемост се дължи мораторна лихва.

В случая неоснователно е позоваването на изтекла погасителна давност от страна на ответника. От една страна възражението за изтекла давност е въпрос по съществуването на спора и наличието и обуславя неоснователност на иска, а не условие за допустимост на иска. От друга страна претенцията за обезвреда е заявена на 27.07.2021г., когато все още не е изтекъл пет годишния период, считано от 18.09.2019г. – датата на влизане в сила Решение № 186/2017г. на КЗД следствие отхвърляне на оспорването му с Решение № 5989/24.10.2017г. по адм. д. № 8167/2017г. на АССГ и оставено в сила с Решение № 12411/18.09.2019г. по адм. д. № 725/2018г. на ВАС.

Най-после следва да бъде направена разлика между погасителната давност по чл. 52, ал. 1 от ЗЗДискр. и давността по § 1 от ЗР на ЗОДОВ във вр. с чл. 110 от ЗЗД. Давността по чл. 52, ал. 1 от ЗЗДискр. за образуване на производство пред КЗД, която настоящият съдебен състав не да следва да коментира, е преодоляна с Решение № 186/2017г. на КЗД по преписка 84/2009г. и Решение № 5989/24.10.2017г. по адм. д. № 8167/2017г. на АССГ и оставено в сила с Решение № 12411/18.09.2019г. по адм. д. № 725/2018г. на ВАС.

Погасителната давност по § 1 от ЗР на ЗОДОВ във вр. с чл. 110 от ЗЗД започва да тече от установяване на нарушението на дискриминационното законодателство – т.е. от момента в който вземането е станало изискуемо. Последното става изискуемо след влизане в сила на решението с което е установена дискриминацията - Решение № 186/2017г. на КЗД по преписка 84/2009г., а това е постановяването на окончателно решение на ВАС по адм. д. № 725/2018г. – 18.09.2019г. Следва да бъде посочено още, че принципно давността не тече докато трае съдебният процес относно вземането (арг. чл. 115, б. Ж ЗЗД)

При горните съображения следва да бъде отхвърлено възражението за погасяване по давност на вземането.

Разглеждайки по същество исковите претенции, съдът заключи, че същите са основателни.

Предвид представените по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

По делото не се спори, а и от приложените доказателства се установява, че ищецът С. А. Д., като държавен служител от Министерството на вътрешните работи, за периода 24.08.2006г. до 09.10.2008г. е командирован за участие като полицейски наблюдател в Мисията на ООН в К. /UNMIK/, съгласно кадрова справка на л. 83, като със Заповед № К-1982/17.08.2006г. на Министъра на вътрешните работи е назначен на същата длъжност в рамките на притежаваната категория по щат "Мисии на международни организации" при НС "Полиция" - МВР, му е разрешен неплатен отпуск, считано от датата на заминаване. Със Заповед №к-1770/06.10.2008г. Д. е назначен на длъжност специалист II степен в дирекция „Противодействие на организираната и тежката престъпност“ при ГД „Криминална полиция“ – МВР /бивше ГДБОП/.

С решение № 186/07.06.2017 г. на Комисия за защита от дискриминация е УСТАНОВЕНО, че държавни служители на МВР, в това число и жалбоподателят С. А. Д. по време на участие в мисия на ООН в К. UNMIK, в качеството на държавен служител на Министерството на вътрешните работи в процесния период е третиран

по-неблагоприятно от Министъра на вътрешните работи в качеството на орган по назначаване в сравнение с държавните служители на същото ведомство, чрез лишаване от заплащане на възнаграждение, вещеве доволствие и изплащане на осигурителни вноски за пенсия в намален размер, което представлява пряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 2 от ЗЗДискр. по признак "обществено положение" и нарушение на чл. 6 от ЗЗДискр.

Комисията за защита от дискриминация се е произнесла с решение № 203/30.06.2017г. относно поправка за допуснатата явна фактическа грешка в Решение № 186/07.06.2017г. Решението не е обжалвано и е влязло в законна сила.

Решение № 186/2017г. по преписка № 84/2009г. на Комисията за защита от дискриминация е обжалвано от Министъра на вътрешните работи пред Административен съд София - град. С Решение № 5989/24.10.2017г. постановено по адм. дело № 8167/2017г. по описа на Административен съд София-град е отхвърлена жалбата на министъра на вътрешните работи против Решение № 186/07.06.2017г. по преписка № 84/2009г. на Комисията за защита от дискриминация.

Решение № 5989/24.10.2017г. постановено по адм. дело № 8167/2017г. по описа на Административен съд София-град е обжалвано от Министъра на вътрешните работи пред Върховен административен съд. С Решение № 12411/18.09.2019г. по адм. дело № 725/2018г. на Върховен административен съд е оставено в сила Решение № 5989/24.10.2017г. постановено по адм. дело № 8167/2017 г. по описа на Административен съд София-град.

От представените по делото доказателства се установява, а и не се спори, че към датата на завеждане на исковата молба жалбоподателят не работи в структурите на МВР поради пенсиониране за навършване на стаж и възраст.

От страна на ответника са представени Заповед рег. № Из-1233/09.07.2007г. на министъра на вътрешните работи за обявяване на таблица за заплатите за категория, за длъжност и за лична временна добавка към основната заплата на държавните служители в МВР; и Заповед рег. № Из-1353/29.08.2006г. на министъра на вътрешните работи за обявяване на таблица на заплатите за категория, за длъжност и за лична временна добавка към основната заплата на държавните служители в МВР.

За доказване на твърденията в исковата молба относно размера на претърпените имуществени вреди и изчисляването на законната лихва, в хода на съдебното производство е допуснато извършването на съдебно-счетоводна експертиза и допълнителна съдебно-счетоводна експертиза, чиито заключения са приети без възражения от страните и съдът кредитира изцяло.

Според заключението на в.л. Л. З. за процесният период 28.08.2006г. – 09.10.2008г. на Д. не е било изплащано възнаграждение от МВР. Съгласно прегледаните документи Д. е получил суми за вещеве доволствие за 2006г. и 2008г., но за 2007г. не е получавал такова и не са изплащани суми. Въз основа на подробен анализ на нормативните разпоредби във връзка с трудовите възнаграждения на служителите в МВР, съгласно допълнителната ССЧЕ вещото лице дава заключение, че за периода 28.08.2006г. – 08.10.2008г. С. Д. е следвало да получи 28586,89 лева трудово възнаграждение. Вещото лице сочи сумата от 400 лева, която Д. е следвало да получи за 2007г. за вещеве доволствие. Предвид установените суми вещото лице дава заключение за

законната лихва върху тях за периода от 18.09.2019г. – датата на влизане в сила Решение № 186/2017г. на КЗД до 27.07.2021г. – датата на завеждане на исковата молба както следва: 5391,81 лева за сумата за трудови възнаграждения и 75,44 лв. за неполучената сума за 2007г. за вещеве доволствие. Вещото лице сочи още, че за процесният период Д. е следвало да получи сумата от 763,04 лева за храна, която на сума се следва лихва от 144,30 лева (л. 206 и 207).

С оглед установяване на твърденията в исковата молба, в това число и относно претърпените от ищеца имуществени и неимуществени вреди, по делото са разпитан в качеството на свидетел А. К. Б., чиито показания подкрепят твърденията в исковата молба факти и обстоятелства.

Според св. Б. с жалбоподателят се познавали от 30г., знае, че е ходил на две мисии – едната в Б. и една в К.. По отношение на втората жалбоподателят споделял, че е имало проблеми със заплащането, за проблемите, които има следствие липсата на финанси. Споделял е, че на тази мисия се е оказало, че са пратени без никакви трудови възнаграждения, без осигуровки. Налагало се е сами да си купуват униформи. Това нещо го беше докарало до един депресивен срив. Не е искал там да се събира с колегите си от другите държави, защото винаги разговорите са се завъртали точно около това нещо как едва ли не нашият контингент е пратен там за чест и слава, без възнаграждения, осигуровки и така нататък. Нещата винаги са се завъртали около това, което съответно го е карало той да избягва такива сбирки и не само по финансови причини. След приключване на мисията се затворил в себе си, не общувал с хората, установил, че Д. е чувствително променен. След пенсионирането му и предвид намалената пенсия бил много разочарован. Последното го накарало да започне работа като таксиметров шофьор.

При така установеното от фактическа страна, настоящият състав на Административен съд – [населено място], намира следното от правна страна:

Предявените иски са по чл. 74, ал. 2 от ЗЗДискр., във вр. с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, а именно осъдителни иски за заплащане на обезщетение по реда на чл. 203 и сл. от АПК за претърпени имуществени и неимуществени вреди в резултат на извършените спрямо ищеца дискриминационни актове и действия от държавни органи и/или длъжностни лица при и по повод осъществяване на административна дейност.

В настоящия процес се касае за субективно и обективно съединени иски претенции за заплащане на обезщетение за вреди и дължимите лихви върху обезщетението до окончателното изплащане на сумите, срещу ответника Министерство на вътрешните работи – юридическото лице, представлявано от министъра на вътрешните работи, от страна на който по признак "обществено положение" в резултат на по-неблагоприятното му третиране по време на участието му в мисия на ООН в К. в сравнение с държавните служители на същото ведомство, чрез лишаване от заплащане на възнаграждение, вещеве доволствие и изплащане на осигурителни вноски за пенсия в намален размер, е осъществена пряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 2 от ЗЗДискр. по признак "обществено положение" и нарушение на чл. 6 от ЗЗДискр.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, във връзка с чл. 74, ал. 2 ЗЗДискр., в процесния случай включва в кумулативна даденост: 1. Влязло в сила решение на КЗД, с което е установено извършването на дискриминация, изразяваща се в дискриминационен акт, действие или бездействие на държавен орган или длъжностно лице - нарушител и засегнатото лице; 2. Наличието на претърпяна имуществена или неимуществена вреда; 3. Вредата да е пряка и непосредствена последица от дискриминацията. Липсата на който и да е от елементите на фактическият състав обуславя неоснователността на предявения иск за обезщетение на вреди.

Правната уредба за участие на държавни служители на МВР в мисии извън територията на страната в периода 2006 г. до 2008 г. и непосредствено след това се съдържа в чл. 212, ал. 1, т. 7 от Закона за МВР (ЗМВР, отм.). Съгласно посочената разпоредба в приложимата редакция, държавните служители имат право на неплатен отпуск за времето на участие в мисии на международни организации, като за срока на изпълнение на длъжността в международната организация, на служителя се разрешава ползването на този вид отпуск. Такъв е ползвал и ищецът при участието му в мисия на ООН в К. и за времето на участие в тази мисия от страна на МВР не му е изплащано възнаграждение. Съответно съгласно действащото законодателство към онзи момент, министърът в рамките на своите правомощия е определил установения ред за участие на българските полицейски наблюдатели изпращани за участие в мисии на международни организации в Инструкция № Із-971/30.06.2006 г., отменена с Инструкция за подбора, подготовката и преминаване на служба на служители от МВР, изпращани за участие в мисии на международни организации, утвърдена със заповед рег. № МЗ-11/05.06.2007 г. Последната е прогласена за нищожна с решение № 14946/08.12.2009 г. по адм. д. № 5837/2009 г. на ВАС, обн. В ДВ бр. 57/27.07.2010 г. В чл. 5 на Инструкция № Із-971/30.06.2006 г., съответно в чл. 7 от Инструкция № МЗ-11/05.06.2007 г. са изброени изискванията, на които следва да отговарят кандидатите за участие в мисии на международни организации, като според ал. 2 на двете норми, към кандидатите могат да се предявяват и допълнителни изисквания, съобразно постигнатите международни договорености и споразумения.

Ищецът е бил през процесния период държавен служител в МВР, като това му качество не се променя за периода на участие в мисията. Служебното му правоотношение се запазва и след приключване на мисията той е назначен на съответната на длъжността и професионалния му опит длъжност. Ето защо, като участник в мисия на ООН в К. ищецът и държавните служители на МВР, изпълняващи служебните си задължения на територията на Република България, имат едно и също качество на държавни служители на посоченото ведомство с произтичащите от това право на възнаграждение, осигуровки в пълен размер и вещеве доволствие. За процесния период са издадени две заповеди относно осигуряването на вещеве доволствие: МЗ № Із-829/10.05.2007г. и МЗ № Із-579/08.04.2008г. на министъра на вътрешните работи. Заповедите регламентират, че държавните служители и работещите по трудово правоотношение получават униформено облекло или левовата

равностойност в определените размери. В периода на участие в мисията от 28.08.2006г. до 09.11.2008г., вещевото доволствие на ищеца за 2007г. не е изплащано, същото е било за сметка на изпратените на международна мисия служители, тоест за негово сметка. За времето на участие в международна мисия ищецът, като полицейски наблюдател (държавен служител на МВР) не е получавал и възнаграждение за извършената дейност, а изплатените му осигурителни вноски за пенсия са били в намален размер.

Съдът намира, че е налице несъответствие с гарантираното от Конституцията в чл. 48, ал. 5 право на заплащане, съответстващо на извършената работа, във вр. с лишаването на служителите на МВР от заплащане на възнаграждение по време на командироването им в мисии на международни организации, извършвайки дейност, имаща характеристиката на държавна служба в МВР на РБ.

Принципите, задачите, дейностите, устройството и управлението на МВР и статутът на служителите в него се уреждат от ЗМВР и Правилника за прилагането му (ППЗМВР). Основни принципи на дейността в чл. 4, ал. 1 и ал. 3 на ЗМВР са издигнати спазването в дейността на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна. Сред основните задачи на МВР е включено и международното сътрудничество (чл. 6 ЗМВР), като за изпълнението му ЗМВР предвижда в чл. 7 сред основните дейности осъществяването на сътрудничество с други държавни и международни органи и организации. Съгласно чл. 191, ал. 1, т. 8 на ЗМВР (в редакцията за процесния период), "Държавният служител може да бъде назначаван без конкурс на друга длъжност в рамките на притежаваната категория..." при "участие в мисии на международни организации". Действащата в процесния период норма на чл. 153 от ППЗМВР предвижда министърът "в рамките на числения състав на МВР" да "утвърждава щатове за участие в международни мисии или в международни организации въз основа на договори, по които Република България е страна" (редакция обн. ДВ. бр. 47/2006 г.). Сътрудничеството на МВР с други държавни и международни органи и организации се регламентира както от националното законодателство, така и от различни международни договори. Горепосочената дейност на МВР, която е част от законово определените основни дейности на министерството способства за участието на Република България във военни и мироопазващи мисии или операции на ООН, ЕС и НАТО, като една от важните форми, чрез които страната ни реализира националната си политика за сигурност и това изрично е отбелязано и в Концепцията за участие на Република България с военни контингенти в операции зад граница, приета с Решение на Народното събрание (ДВ бр. 31/2005 г.). С оглед така установените обстоятелства е очевидно, че извършваната дейност от служителите на МВР, доколкото е в изпълнение на задължения на държавата по договори с международни организации и независимо от всичките особености свързани с промяната на правния статут на служителя, мястото на изпълнение и характера на работата има характер на държавна служба в МВР на Република България.

Въз основа на писмени и гласни доказателства по делото настоящия съдебен състав, прие за установено, че очертания по-горе фактически състав

на отговорността по чл. 74, ал. 2 ЗЗДискр вр. чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ е налице, респ. исковете са доказани по своето основание.

В конкретния случай първият елемент от посочения фактически състав действително е налице. С решение №186/07.06.2017г. на Комисия за защита от дискриминация е установено, че С. Д. по време на участие в мисия на ООВ в К. UNMIK, в качеството на държавен служител на Министерството на вътрешните работи в процесния период е третиран по-неблагоприятно от министъра на вътрешните работи, в качеството на орган по назначаване, в сравнение с държавните служители на същото ведомство, чрез лишаване от заплащане на възнаграждение, вещеве доволствие и изплащане на осигурителни вноски за пенсия в намален размер, което представлява пряка дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗДискр. по признак „обществено положение“ и нарушение на чл.6 от ЗЗДискр. В мотивите на решението е посочено от Комисията за защита от дискриминация, че разпоредбата на чл.212, ал.1 т. 7 от ЗМВР в редакцията до изменението му през 2010г. и подзаконовите нормативни актове МЗ № Из-829/10.05.2007г. и МЗ № Из-579/08.04.2008г. на министъра на вътрешните работи поставят държавните служители в по-неблагоприятно положение по признак „обществено положение“ спрямо служителите от същото ведомство, които не участват в международни мисии по отношение на плащането, осигуряването и вещевото доволствие. Комисията е посочила, че в случая става въпрос за ненавременни или неправилни действия от страна на правно задължения субект – министъра на вътрешните работи, докато към момента на постановяване на решението са извършени промени в законодателството, с което това неблагоприятно третиране е преустановено, като за времето на участие в мисия държавните служители в МВР получават месечно възнаграждение, допълнително възнаграждение, униформено облекло и отличителни знаци.

Съгласно чл.4, ал.2 ЗЗДискр, пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Разпоредбата на §1, т. 7 ДР на ЗЗДискр. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2016 г.) определя, че "неблагоприятно третиране" е всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго въз основа на признаците по чл. 4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица.

Предвид посочените по-горе мотиви на решението на КЗД, е установено по-неблагоприятно третиране, представляващо пряка дискриминация, т.е. в случая е налице произнасяне на Комисията за защита от дискриминация за установено нарушение на разпоредбите на ЗЗДискр. с влязъл в сила акт по чл. 65 на ЗЗДискр. с който е установен правопораждащия претендираното правно обезщетение акт на дискриминация.

Налице е и вторият елемент от фактическия състав за реализиране на отговорността, а именно настъпили имуществени и/или неимуществени вреди за ищеца. Имуществените вреди представляват претърпяна загуба и/или пропуснатата полза. За да е налице претърпяна загуба е необходимо нещо да съществува в патримониума на ищеца и в резултат на незаконосъобразен акт,

действие или бездействие, в случая на дискриминационен акт, действие и бездействие, да се е стигнало до неговата липса, погиване, увреждане, т. е. до намаляване на имущественото състояние, до обедняване с нещо. От друга страна пропуснатата полза се основава на предположение за състоянието, в което имуществото би се намирало, в случай че незаконосъобразният акт или действие, респ. бездействие, в случая дискриминационен акт не бе рефлектирал върху него, съпоставено с имуществото към момента на увреждането. Само ако бъде доказано, че единствено по причина на въздействие върху имуществото от страна на незаконосъобразния акт или действие, респ. бездействие, в случая дискриминационен акт то е могло да бъде увеличено, претенцията може да се приеме за основателна. Законодателят не е дефинирал легално понятието "неимуществени вреди", но в съдебната практика и в теорията се приема, че в понятието се включват претърпените болки и страдания, които представляват негативни емоционални изживявания на лицето, намиращи не само негативно отражение в психиката, но и социален дискомфорт в определен период от време.

От събраните доказателства по делото, в частност кредитираната изцяло ССЧЕ, се установява, че за ищеца са настъпили имуществени вреди за периода от 28.08.2006г. до 09.11.2008г., под формата на пропуснати ползи - от неизплатените трудови възнаграждения за периода на командироване, когато ищецът е бил в неплатен отпуск, от заплащането на които е бил лишен, както и под формата на претърпени загуби – за осигуряване на вещевото доволствие, от осигуряването на което ищецът е бил лишен. В тази насока е необходимо да се посочи, че съгласно Заповед № К-2778/12.12.2006г. на министъра на вътрешните работи вещевото доволствие е за сметка на полицейските наблюдатели - участници в международни мироопазващи мисии и в този смисъл същото е било поето изцяло за сметка на ищеца.

Настъпването на неимуществени вреди се доказва по несъмнен начин от показанията на разпитания по делото свидетел, като показанията се преценяват от съда с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната заинтересованост. Съдът кредитира показанията на свидетеля. Същите са дадени добросъвестно, логични са, непротиворечиви и последователни, кореспондират със събраните по делото писмени доказателства. Всъщност, логично е и житейски оправдано след като не получаваш две години трудово възнаграждения, а и от това следва намален размер на получаваната пенсия за осигурителен стаж и възраст, да си крайно разочарован и демотивиран. От събраните гласни доказателства е установено, че Д. е претърпял в процесния период трайно негативно засягане на психиката си, претърпял житейско и професионално неудовлетворение, чувство за срам и ощетеност. Конкретните негативни преживявания на ищеца, /подробно изложени по-горе/, са с такъв интензитет и продължителност, че несъмнено следва да бъдат квалифицирани като неимуществени вреди и съответно да бъде определен справедливия размер за тяхното обезщетяване.

Съдът приема, че е налице и третият елемент от фактическия състав на търсената отговорност по чл. 74, ал. 2 ЗЗДискр вр. чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ – пряка причинно-следствена връзка между осъществената дискриминация по отношение на ищеца и причинените му имуществени и неимуществени вреди.

Причинна връзка е налице, когато вредите са в резултат на увреждането, настъпили са по повод и във връзка с него. Причинната връзка трябва да бъде доказана във всеки конкретен случай. В случая от събраните по делото писмени и гласни доказателства се установява по категоричен начин, че ищецът е претърпял описаните имуществени вреди - неосигурено вещеве доволствие и неизплатени трудови възнаграждения за процесния период и неимуществени вреди, изразяващи се в описаните по-горе негативни преживявания, в резултат на дискриминационните актове и действия на министъра на вътрешните работи, изразяващи се в лишаване от заплащане на възнаграждение и вещеве доволствие, което представлява пряка дискриминация по признак "обществено положение" по смисъла на чл. 4, ал. 2 от ЗЗДискр. и нарушение на чл. 6 от ЗЗДискр. Вредите, които са причинени на ищеца са по повод и във връзка с дискриминационните актове и действия на министъра на вътрешните работи. Съдът приема, че е налице пряка и непосредствена причинна връзка между дискриминационните актове и действия и настъпилите вреди.

Въз основа на експертното заключение на вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза, съдът приема, че исковете са доказани и по своя размер.

Приетите изводи на вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза би следвало да се зачетат по отношение на размера на претърпените имуществени вреди от страна на ищеца. Съдът напълно кредитира като компетентно и обективно изготвена експертизата, като тя е съответстваща и прегледана в съвкупност с всички доказателства. Съдът приема категоричното заключение на вещото лице, че размерът на трудовото възнаграждение, което би получил ищецът през периода, в който е бил командирован на мисията в К. от 28.08.2006г. до 09.11.2008г., за заеманата от него длъжност в МВР, ако през този период не беше ползвал неплатен отпуск възлиза на 29 349,93 лв. Същата сума включва размер на трудовото възнаграждение 28586,89 лв. и сумата за храна от 763,04лв., които по мнение на съда се дължат предвид полагането на труд и Заповед № Із-707/08.05.2006г. и Заповед № Із-167/02.02.2007г. касаещи реда и условията за изплащане на левовата равностойност на храна на служителите от МВР, като следва да бъде посочено, че в процесният период реално служителят не е ползвал неплатен отпуск, предвид упражняването на труд в К. и Решение № 186/07.06.2017г. на КЗД.

Сумата за вещеве доволствие, което ищецът би получил през 2007г. за заеманата от него длъжност в МВР, ако през този период той бе получил полагащата му се легова равностойност за униформено облекло като вещеве доволствие, възлиза на 400 лева.

Следователно обезщетението за имуществените вреди - пропуснати ползи, следва да бъде присъдено на ищеца в размер на 29 349,93 лв., а обезщетението за имуществени вреди - претърпени загуби, следва да бъде изплатено в размер на 400 лв.

По отношение на размера на исковата претенция за претърпени неимуществени вреди е необходимо да се посочи, следното:

Обезщетението за неимуществени вреди има компенсаторна функция –

да обезщети причинените вреди в техен паричен еквивалент. Законът свързва обезщетяването за претърпяна имуществена вреда с критерия справедливост. Съгласно нормата на чл. 52 ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, което понятие не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни и обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се имат предвид при определяне размера на обезщетението. За да се прецени еквивалентния размер на обезщетението за неимуществените вреди, понесени от ищците, следва да се съобрази интензитета на емоционалните болки и страдания, които те са претърпели и продължителността им във времето. При това положение, съдът приема, че в случая справедливият размер на обезщетението за неимуществените вреди, което следва да бъде присъдено на ищеца е в претендиращия размер от 5 000 лв.

Крайният извод, който се налага е, че предявените иски за присъждане на обезщетение за претърпени от ищеца имуществени и неимуществени вреди са основателни и следва да бъдат уважени. В същия смисъл е формирана практика на ВАС (Решение № 7096/11.06.2021г. по адм.д. № 894/2021г. по описа на ВАС) по аналогичен случай за обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди в следствие на дискриминация, установена със същото Решение № 186/07.06.2017г. на КЗД.

Съдът приема за основателна претенцията на ищеца за начисляване на законна лихва върху посочените суми, която започва да тече от 18.09.2019г., момента на влизане в сила на Решение № 186/07.06.2017г. на Комисията за защита от дискриминация, с което е установено дискриминационното третиране спрямо ищеца, до окончателното изплащане на посочените суми. В този смисъл е Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005г. на ВКС по гр. д. № 3/2004г. на ОСГК, според което обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. От така определените моменти на изискуемост се дължи мораторна лихва. Предвид основателността на основните иски следва да бъде уважена и акцесорната претенцията за законната лихва, дължима от периода от 18.09.2019г. – датата на влизане в сила Решение № 186/2017г. на КЗД до окончателното изплащане на сумите.

При този изход на спора на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, на ищеца ще следва да бъдат присъдени сторените в настоящото производство разноси в размер на 3010 лв. съгласно списък по чл. 80 от ГПК – заплатените държавна такса за образуване на съдебно производство в размер на 10 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 3000 лв. Съдът определя този размер на адвокатското възнаграждение като обоснован, като се отхвърля с възражението на ответника за прекомерност на претендираното адвокатско, предвид високата фактическа и правна сложност на спора и броя на проведените открити съдебни заседания.

По гореизложените съображения, Административен съд София град 28 с-в

РЕШИ:

ОСЪЖДА Министерството на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на С. А. Д., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], блок 9, вх. Б, ет. 4, ап. 29:

Обезщетение за имуществени вреди под формата на пропуснати ползи, в размер на сумата от 29 349,93 /двадесет и девет хиляди триста четиридесет и девет лева и деветдесет и три стотинки/ лева, представляваща неизплатените трудови възнаграждения, за периода от 28.08.2006г. до 09.11.2008г. , ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от 18.09.2019г., до окончателното ѝ изплащане;

Обезщетение за имуществени вреди под формата на претърпени загуби, в размер на сумата от 400 /четиристотин/ лева, представляваща неосигурено вещеве доволствие, за 2007г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от 18.09.2019 г., до окончателното ѝ изплащане;

Обезщетение за неимуществени вреди в размер на сумата от 5000 /пет хиляди/ лева, изразяващи се в морални болки и страдания, професионално и житейско неудовлетворение, чувство на срам и ощетеност, подронен авторитет, накърнено човешко достойнство и граждански права, психически стрес и безпокойство, за периода от 28.08.2006г. до 09.11.2008 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от 18.09.2019г., до окончателното ѝ изплащане;

Всичките претърпени вследствие на по-неблагоприятно третиране на ищеца, в качеството на държавен служител на Министерството на вътрешните работи по време на участие на мисия на ООН в К. от Министъра на вътрешните работи в качеството на орган по назначаване, в сравнение с държавните служители на същото ведомство, чрез лишаване от заплащане на възнаграждение, вещеве доволствие и изплащане на осигурителни вноски в намален размер, представляващо пряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за защита от дискриминация по признак "обществено положение" и нарушение на чл. 6 от ЗЗДискр., които обстоятелства са установени с влязло в сила Решение № 186/07.05.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация.

ОСЪЖДА Министерството на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на С. А. Д., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], блок 9, вх. Б, ет. 4, ап. 29, разноски по делото в размер на 3010 лв. /три хиляди и десет/ лева.

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 от АПК.

СЪДИЯ: